

2022

RUSYA FEDERASYONU
TARIM ALET VE
MAKİNELERİ
RAPORU

T.C.
Moskova Büyükelçiliđi
Ticaret Müşavirliđi

T.C.
Kazan Başkonsolosluđu
Ticaret Ataşeliđi

İçindekiler

I. KÜRESEL TARIM ALET VE MAKİNELERİ SEKTÖRÜ	2
II. RUSYA'DA TARIM SEKTÖRÜ	2
III. RUSYA'DA TARIM ALET VE MAKİNELERİ ÜRETİMİ	4
IV. RUSYA'DA TARIM ALET VE MAKİNELERİ DIŞ TİCARETİ	5
IV.I İhracat	5
IV.II İthalat.....	6
V. GENEL GÖRÜNÜM VE DEĞERLENDİRME	8
YARARLI BİLGİ VE ADRESLER	10
A. TARIM MAKİNELERİ ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN BİRLİKLER	10
B. SEKTÖRE YÖNELİK DÜZENLENEN FUARLAR.....	10
C. TARIM MAKİNELERİNE YÖNELİK DERGİ VE YAYINLAR	10

I. KÜRESEL TARIM ALET VE MAKİNELERİ SEKTÖRÜ

Küresel tarım makineleri pazarı büyüklüğü 2021 yılında 194,9 milyar doları aşkın bir ekonomik değere ulaşmıştır (2020 yılında 138,6 milyar dolar)¹. Sektörün, 2026 yılına kadar yıllık ortalama %9,4 büyüyerek 308,6 milyar dolarlık bir üretim değeri yaratacağı beklenmektedir². Küresel üretimde en büyük pay sahibi ABD iken, bu ülkeyi Hollanda, Almanya, Çin ve İtalya takip etmektedir.

2021 yılı sonu itibarıyla tarım makineleri ihracatının 78 milyar doları aştığı görülmektedir. İhracatta en büyük pay sahibinin %19 ile Almanya olduğu ve anılan ülkenin 15 milyar dolarlık döviz girdisi elde ettiği; bu ülkeyi %11'lik pay ile ABD ve %8 oranla Çin'in takip ettiği görülmektedir. Ülkemiz tarım alet ve makineleri ihracatında 2020 yılı sonunda 1 milyar dolar barajını aşmış, 2021 yılında elde ettiği 1,3 milyar dolarlık döviz girdisiyle ise söz konusu sektörde en çok ihracat yapan 15'inci ülke olmuştur. Rusya Federasyonu (Rusya) ise 2021 sonu itibarıyla 452 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirmiştir.

Tablo 1: Dünya Tarım Makineleri İhracatı (milyon dolar)

Sıra	Ülkeler	2017	2018	2019	2020	2021
	TOPLAM	59.234	64.714	62.440	63.130	78.939
1	Almanya	10.510	11.684	11.240	11.703	15.083
2	ABD	7.632	8.114	7.575	6.664	8.493
3	Çin	4.603	4.687	4.749	5.647	7.554
4	İtalya	4.503	4.665	4.477	4.745	5.868
5	Fransa	3.385	3.798	3.566	3.401	4.519
15	Türkiye	660	835	978	1.001	1.326
25	Rusya	292,1	291,6	295,5	308,4	452,8

Kaynak: Trademap

Dünya genelinde en önemli tarım alet ve makineleri ithalatçısı ülkeler arasında ABD %14'lük bir payla lider konumda bulunmaktadır. Fransa (%7,8) ve Almanya (%7,7) diğer önemli ithalatçılar arasında yer almaktadır. Rusya ise 2021 yılı sonu itibarıyla ithal ettiği 3,1 milyar dolarlık tarım makinesi ile en çok ithalat yapan 5'inci ülke olmuştur.

Tablo 2: Tarım Makineleri İthalatı (milyon dolar)

Sıra	Ülkeler	2017	2018	2019	2020	2021
1	ABD	6.715	7.723	8.180	8.576	11.465
2	Fransa	4.058	4.767	5.091	4.812	6.389
3	Almanya	4.094	4.826	4.658	4.725	5.469
4	Kanada	3.798	4.119	3.508	3.235	4.542
5	Rusya	2.543	2.312	2.226	2.210	3.101
29	Türkiye	634,9	448,1	194,2	384,8	676

Kaynak: Trademap

II. RUSYA'DA TARIM SEKTÖRÜ

Rusya'da tarım sektörü, özellikle 2000'li yıllardan önce inişli çıkışlı bir performans sergilemiş, yeni milenyumdan itibaren ise küresel tarım piyasalarıyla eklemleme düzeyini hızla artırmayı başarmıştır. Türkiye'ye kıyasla sektörün ekonomideki yerinin daha sınırlı bir düzeyde kaldığı Rusya'da, Federal Devlet İstatistik Servisi (Rosstat) verilerine göre, kırsal

¹ <https://www.researchandmarkets.com/reports/5011822/global-agricultural-machinery-market-growth>

² <https://www.thebusinessresearchcompany.com/report/farm-machinery-and-equipment-global-market-report>

kesimde yaşayanlar 2021 yılı itibarıyla toplam nüfusun yaklaşık dördte birini oluşturmaktadır. Sektör, 2021 yılında yarattığı yaklaşık 72 milyar dolarlık (Türkiye: \$42,5 milyar) katma değerle milli hasıladan %4,2 oranında bir pay almıştır (Türkiye: %5,3). COVID-19 salgınının vuku bulduğu 2020 yılında reel ekonomisi %2,7 oranında daralan Rusya'da, tahıl üretimine oldukça duyarlı olan tarımsal ekonomi, ülkede elde edilen en yüksek ikinci tahıl üretiminin de etkisiyle reel anlamda 2019 seviyesini korumuştur (Türkiye: +%4,8). 2021 yılında ise milli gelirde yaşanan %4,7'lik büyümeye karşın 2020 yılına göre %1,3'lük bir daralma yaşanan tarım sektörü, büyümeye olumsuz etkide bulunan tek sektör olmuştur. Toplam istihdamda ise %5,9'luk (Türkiye: %17,2) bir paya sahip olan tarım sektöründe yaklaşık 4,2 milyon kişiye iş imkânı sağlanmış bulunmaktadır (Türkiye: 4,9 milyon).

Yoksulluk sınırının altında bir gelire sahip 16 milyonu aşkın insanın yaşadığı Rusya'da, hane halkı gelirlerinin üçte birinden fazlası gıda ürünlerine harcanmaktadır. Bazı anket çalışmaları, bu oranın, Rusya'nın muhtelif bölgelerinde %50'yi aştığına işaret etmektedir. Gıda harcamaları özellikle COVID-19 pandemisi nedeniyle 2020 yılında hızlı bir şekilde artış göstermiştir. 2019 yılı Nisan ayında %31,4; 2020 yılı mart ayında ise %36 seviyesinde olan toplam hane halkı harcamalarındaki gıda harcamalarının payı, 2020 yılı Nisan ayında %46'ya (26 bin ruble) yükselmiştir. 2021 yılının tümünde ise gıda harcamalarının payı %38 olarak tezahür etmiştir. Gıda harcamalarının içerisinde hayvansal ürünler (%9) ve alkol (%5) en yüksek payı almaktadır. Salgın süreci ve sonrası dönemde Rus tüketicilerin gıda güvenliğine yönelik mevcut yaklaşımlarını muhafaza etmesi ve gıda ürünlerinin hane halkı bütçesindeki en önemli harcama kalemi olarak yerini koruması beklenmektedir. Rusya Merkez Bankası tarafından ise, 2022 yılı tüketici enflasyonu sepetinde gıda ürünlerinin ağırlığı %38,054 olarak belirlenmiştir.

147 milyona yaklaşan nüfus büyüklüğüyle Rusya, gıda sektöründe (alkollü içkiler ve tütün dahil) oldukça önemli bir tüketim gücünü barındırmaktadır. 2021 yılında ülkede oluşan yaklaşık 39,3 trilyon rublelik (\$532 milyar) perakende satış hacminin yarıya yakın kısmı (\$250 milyar) gıda ürünlerinin satışından elde edilmiştir. Söz konusu yüksek tüketim potansiyeli dikkate alındığında Rusya'nın birçok gıda tedarikçisi ülkenin hedef pazarı konumundaki yerini halihazırda korumakta olduğu değerlendirilmektedir.

Yaklaşık 130 milyon tonluk tahıl rekoltesiyle dünyanın en önemli ilk 5 üretici ülkesi arasında yer alan Rusya, Birleşmiş Milletler Gıda ve Tarım Örgütü (FAO) verilerine göre **karabuğday**, **arpa** ve **yulaf** üretiminde birinci, **buğday** ve **çavdar** üretiminde ise dünya üçüncüsüdür. 2021 yılında 121,4 milyon tona gerileyen tahıl üretiminin 2022 yılında 130 milyon tonu aşması, buğday rekoltesinin ise 90 milyon ton gibi rekor bir seviye yaklaşması beklenmektedir. Son 10 yılda ayçiçeği tohumu üretim alanlarını neredeyse %50 oranında artıran Rusya, 6 milyon tona yaklaşan ayçiçeği yağı üretimiyle küresel bitkisel yağ tedarikinde önemli bir paya ulaşmıştır. Böylelikle tahıl ürünleri, yağlı tohumlar ve bitkisel yağlar ülkenin toplam tarımsal hasılası ile tarım ihracatının lokomotif ürün grupları olarak dikkat çekmektedir.

Rusya'da son dönemlerde tarım sektöründe tesis edilen yüksek üretim artışlarında önemli bir rol oynayan diğer bir faktör ise **tarımsal mekanizasyonun** sektör genelindeki artan işlevi olarak değerlendirilebilmektedir. İthal ikameci politikalar çerçevesinde Rusya'da üretilen tarım makinalarının satışında Rus üreticilerin indirimli fiyatlardan yararlandırıldığı 1432 sayılı Karar kapsamı sağlanan destekler sonucu sektörel üretim önemli seviyede gelişme göstermiştir. Ayrıca, 2014 yılı ekonomik krizi ve Batı ülkelerince uygulanan ticari yaptırımlar nedeniyle Rus ekonomisinde özellikle dış ticaret ve üretim verilerinde etkilerini göstermeye başlayan ithal ikameci politikaların COVID-19 salgını sonrası süreçte ve son jeopolitik gelişmeler çerçevesinde sektörde daha da revaçta olacağı beklenmektedir.

III. RUSYA'DA TARIM ALET VE MAKİNELERİ ÜRETİMİ

Rusya Özellikli Makine ve Ekipman İmalatçıları Birliği (Rosspetsmash)'ne göre, 01 Ocak 2022 itibarıyla Rusya'da 100'den fazla yerli tarımsal makine üreticisinin faaliyet gösterdiği³ ifade edilmekte olup bu şirketlerin Rusya pazarının yarısından fazlasına (%51) hâkim olduğu tahmin edilmekte ve tahıl ve yem hasat makineleri, elektrikli traktörler, püskürtücüler, tırmıklar, kültivatörler, pulluklar, biçme makineleri, gübre uygulama makineleri, tahıl depolama, işleme, temizleme, bileşenler ve diğer ekipmanlar için ekipman ürettikleri görülmektedir⁴. Bununla birlikte, piyasada uzun süredir faaliyet gösteren ve ülke genelinde üretim üsleri oluşturan CLAAS, John Deere, New Holland, Amazone, Kverneland, AGCO, Kuhn, Horsch, Roshinsky gibi yabancı markalar da göze çarpmaktadır⁵.

Rusya'da faaliyet gösteren şirketlerin finansal durumuna (ciro, ödenilen vergi tutarı vs.) ilişkin bilgilere erişim sağlayan "Testfirm"⁶ uzantılı internet sitesinde, 2021 yılında tarım makineleri satışından en çok gelir elde eden ilk 5 Rus tarım alet ve makine üreticileri aşağıda sıralanmaktadır:

- Rostselmash (Rostovskaya Oblastı): 75,2 milyar ruble
- St. Petersburg Traktör Fabrikası (St. Petersburg): 26,8 milyar ruble
- John Deere Rus (Orenburg Oblastı): 25,6 milyar ruble
- Klaas (Krasnodarskiy Kray): 19,8 milyar ruble
- AO "Eurotechnika" (Samara Oblastı): 11 milyar ruble

Rusya Federal İstatistik Servisi (Rosstat) verilerine göre; Rusya'da 2021 yılında traktör üretimi %4,2 artarak 7.500 adede, pulluk üretimi %37'lik bir artışla 51.100 adede, çapa makinası üretimi %55'lik bir artışla 67.600 adede, tohum ekme makinası üretimi %22,4'luk bir artışla 14.700 adede, hasat makinası üretimi %26,5'luk bir artışla 6.784 adede, tırpan (traktöre monte edilenler dahil) üretimi ise %64,5'lik bir artışla 14.716 adede yükselmiştir.

Öte yandan, Rosspetsmash'e göre ise; ülke geneli tarım makineleri üretim hacmi 2021'de bir önceki yıla göre %46 artış göstererek 218 milyar rubleye (yaklaşık 3 milyar dolar) ulaşmıştır⁷. Aynı dönemde toplam satışlar (iç pazar & ihracat) ise %33 artarak 199 milyar ruble seviyesinde gerçekleşmiştir. 2020 yılında ise Rus tarım makinelerinin üretimindeki büyüme, 2019'a kıyasla %29,6 artış göstererek 149 milyar ruble olmuştu.

2020 yılında tarımsal emtia fiyatlarında yaşanan artış nedeniyle elde edilen finansal kaynakların Rus tarım üreticileri tarafından tarım makineleri filosunu genişletmek ve yenilemek için kullanılması, 2021 yılında Rus tarım makineleri pazarının genişlemesinin altında yatan en önemli neden olarak göze çarpmaktadır⁸.

Rusya'da üretilen tarım makinalarının alımında Rus tarım sektöründeki üreticiler, 1432 sayılı Karar gereğince indirimli fiyatlardan yararlandırılmaktadır. COVID-19 pandemisinin menfi etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalar doğrultusunda 2020 yılında yerli tarım makinası alımına yönelik sağlanacak desteklerde 4,5 milyar rublelik bir artırıma gidilmiştir. Böylelikle 2020 yılında Rus menşeli tarım makine ve ekipmanı alımında **14 milyar rublelik**

³ <https://glavpahar.ru/>

⁴ <https://dairynews.today/news/rossiyskiy-rynok-selkhoztehniki-zhizn-na-zapasakh.html>

⁵ <https://glavpahar.ru/articles/made-in-russia-ili-chto-iz-zarubezhnoy-selkhoztehniki-imeet-status-rossiyskoy>

⁶ https://www.testfirm.ru/rating/28_30/

⁷ <https://rospetsmash.ru/novosti-assotsiatsii-rospetsmash/4472-proizvodstvo-otechestvennoj-selkhoztehniki-v-rossii-vyroslo-na-46-v-2021-godu>

⁸ <https://logisticos.org/news/2021/12/3372>

(\$189 milyon) destek sağlanmış bulunmaktadır. 2021 yılında ise söz konusu program kapsamında ilk etapta **10 milyar rublelik (\$135 milyon)** bir kaynak aktarılması öngörülmüştür.

2020 yılında traktör ve hasat makinası üretiminde %30'a yaklaşan artışlar tesis edilmiştir. Böylelikle sektör büyüklüğü yaklaşık 4 milyar dolar olan ülkede yerli üretimin payı %58'e ulaşmıştır. 2020 yılında sektör ihracatında ise %30'luk bir artışıyla 215 milyon dolarlık döviz girdisi de elde edilmiştir.

Sektör kullanımına sunulan tarım makinelerinde miktar bazında elde edilen artışların yanı sıra, makine test istasyonları da modern, yüksek verimlilikte tarımsal ekipmanın üreticilerin hizmetine sunulması açısından oldukça önemli bir rol oynamıştır. Halihazırda kamuya ait 10 bölgesel test istasyonu ile 1 adet test merkezi yeni model ekipmanların hizmete sunulmasına ve düşük kaliteli ekipmanların kullanımdan kaldırılmasına yönelik aktif olarak faaliyet göstermektedir. Test aşamalarını geçen makine ve ekipmanlara kiralamaya yönelik devlet tescil işlemlerinde ise öncelik sağlanmaktadır. 1432 sayılı Karar kapsamındaki destekler ise münhasıran test aşamalarını geçen, yerli üretime yönelik olarak sağlanmaktadır.

IV. RUSYA'DA TARIM ALET VE MAKİNELERİ DIŞ TİCARETİ

Rusya'nın tarım makineleri pazarı büyük ölçüde ithalata bağımlıdır. 2020 yılında 1,9 milyara gerileyen sektördeki dış ticaret açığı, 2021 yılı sonu itibarıyla 2,6 milyar dolara yükselmiştir.

IV.I İhracat

2021 yılında Rus menşeli tarım makinelerinin ihracatı 2020 yılına göre %46,8 artarak 452 milyon doları aşmıştır. Söz konusu yılda 19 farklı ülkeye, 1 milyon doları aşan seviyede ihracat gerçekleştirilmiş olup, en büyük dış ticaret ortakları olarak BDT ve Avrupa Birliği ülkeleri dikkat çekmektedir. Bununla birlikte, Rus üreticilerin yavaş yavaş İskandinavya, Afrika, Orta Doğu ve Brezilya pazarlarına girmeye başladıkları görülmektedir.

Tablo 3: Rusya'nın Ülkeler İtibarıyla Tarım Makineleri İhracatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler	2017	2018	2019	2020	2021
1	Kazakistan	157.731	145.779	181.612	192.991	266.686
2	Belarus	45.112	31.091	22.467	26.505	72.344
3	Ukrayna	12.711	10.342	11.941	14.727	20.549
4	Litvanya	10.127	2.535	4.412	3.879	13.757
5	Polonya	3.396	9.047	8.974	2.245	12.030
	TOPLAM	292.066	291.550	295.497	308.387	452.846

Kaynak: Trademap

2021 yılında en önemli ihracat pazarının yaklaşık %59'luk payla Kazakistan olduğu; bu ülkeyi sırasıyla Belarus (%6) ve Ukrayna'nın (%5) takip ettiği görülmektedir. Niceliksel olarak, en büyük ihracat artışları; pülverizatörlerde 2,4 kat, gübre serpme makinelerinde %87, biçerdöverlerde %81, balya makinelerinde %63, kundağı motorlu çim biçme makinelerinde %45, dört tekerlekten çekişli tarım traktörlerinde %39, takılı ve çekilir biçme makinelerinde %38, tırmıklarda %36, kültivatörlerde %32 ve pulluklarda %28 olarak gerçekleşmiştir.

COVID-19 pandemisini müteakip, ithalatçı ülkelerde mukim tarım işletmelerinin makine ve traktör filolarını aktif olarak yenilemeyi hızlandırması da Rusya'dan tarım makineleri ihracatında yüksek büyüme oranlarını korumayı mümkün kılmıştır.

2021 yılında ürünlerinde yüksek oranda yerli parça kullanan Rus fabrikalarının bazı yabancı firmalar gibi parça temininde sorunlar yaşamadığı görülmüştür. Ayrıca, son yıllarda yerli şirketlerin, yurt dışındaki bayi ağlarını sürekli olarak genişlettiği, satış sonrası hizmetleri iyileştirdiği, ürünlerinin tanıtımına yönelik faaliyetlerini artırdığı ve kongre ve fuarlara aktif olarak katıldıkları gözlemlenmektedir.

Öte yandan, 2020 yılı temmuz ayından itibaren metal fiyatlarında görülen artışın üretim maliyetlerinde bir yükselişe neden olduğu ve bu durumun ihracat rakamlarındaki artışı sınırladığı değerlendirilmektedir.

IV.II İthalat

2021 yılında 3,1 milyar dolarlık tarım makineleri ithalatı gerçekleştiren Rusya, küresel tarım makineleri ithalatındaki %1'lik payıyla, en çok ithalat yapan 5'inci ülke olmuştur. Aynı dönemde en fazla ithalat yapılan ülke 652 milyon dolar ve %21'lik payla Almanya'dır. Anılan ülkeyi Belarus (%17) ve Çin (%10) izlemektedir. Ülkemiz yaklaşık 46 milyon dolarla Rus tarım makineleri pazarında %1'lik payla 14'üncü sırada yer almaktadır.

Tablo 4: Rusya'nın Ülkeler İtibarıyla Tarım Makineleri İthalatı (bin dolar)

Sıra	Ülkeler	2017	2018	2019	2020	2021
1	Almanya	560.103	553.999	465.856	471.265	652.900
2	Belarus	432.537	321.800	376.349	415.305	514.634
3	Çin	140.138	173.162	184.028	197.661	307.819
4	ABD	230.168	200.849	160.934	127.716	237.845
5	Hollanda	282.255	176.420	229.747	202.026	141.768
14	Türkiye	12.729	20.870	22.276	28.982	46.032
	TOPLAM	2.542.570	2.312.253	2.225.940	2.209.789	3.100.649

Kaynak: Trademap

2021 sonu itibarıyla Rusya'nın en çok ithal ettiği 10 tarım makinesine gümrük tarife pozisyonu bazında Tablo-5'te yer verilmektedir.

Tablo 5: Rusya'nın En Çok İthal Ettiği Tarım Makineleri (bin dolar)

No	GTİP	Ürün Adı	2017	2018	2019	2020	2021
1	8436.80	Tarla ve Bahçe Tarımına, Ormancılığa ve Arıcılığa Mahsus Makina ve Cihazlar	466.331	462.828	488.411	348.843	358.611
2	8432.90	Tarla ve Bahçe Tarımında veya Ormancılıkta Kullanılan Makina ve Cihazlar ile Çimenlikler ve Spor Sahaları İçin Silindirlerin Aksam ve Parçaları	149.062	144.094	143.825	171.638	247.783
3	8433.59	Silaj Makinası ve Diğer Hasat Makina ve Cihazları	118.112	95.948	92.964	112.080	199.705
4	8701.95	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); motor gücü > 130 kW	207.487	149.602	136.668	111.670	196.796
5	8424.82	Tarıma veya bahçeciliğe ait diğer cihazlar	91.850	78.624	66.811	102.904	195.961
6	8701.93	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); 37 kW < motor gücü <= 75 kW	143.917	127.151	177.317	158.529	189.646

7	8433.90	Çim Biçme, Hasat Ve Harman, Ot ve Saman ve Tarım Ürünlerini Ayırma ve Temizleme Makinalarına Ait Aksam ve Parçalar	167.629	139.689	126.715	129.864	174.859
8	843351	Kombine Biçerdöverler	89.728	88.162	63.657	79.297	167.186
9	8701.94	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); 75 kW < motor gücü <= 130 kW	87.785	117.573	90.482	94.748	152.676
10	8432.29	Tırmıklar, Skarifikatörler, Kültivatörler, Zararlı Otları Ayıklayan Makinalar, Çapa Makinaları	102.137	105.534	96.233	75.730	137.622
Toplam			2.542.570	2.312.253	2.225.940	2.209.789	3.100.649

Aynı dönemde Rusya'nın ülkemizden ithal ettiği tarım makinelerinin listesi GTİP bazında Tablo-6'da maruzdur.

Tablo 6: Rusya'nın Türkiye'den İthal Ettiği Tarım Makineleri (bin dolar)

No	GTİP	Ürün Adı	2017	2018	2019	2020	2021
1	8424.82	Tarıma veya bahçeciliğe ait diğer cihazlar	2.819	4.653	323	7.386	15.751
2	8432.90	Tarla ve Bahçe Tarımında veya Ormancılıkta Kullanılan Makina ve Cihazlar ile Çimenlikler ve Spor Sahaları İçin Silindirlerin Aksam ve Parçaları	1.447	2.284	2.648	4.302	7.187
3	8433.90	Çim Biçme, Hasat ve Harman, Ot ve Saman ve Tarım Ürünlerini Ayırma ve Temizleme Makinalarına Ait Aksam ve Parçalar	1.512	1.161	3.032	4.570	6.348
4	8432.39	Ekim ve dikim makinaları (toprağı sürmeden doğrudan ekim ve dikim yapan makinalar HARIÇ)	1.322	568	916	1.366	2.922
5	8424.49	Tarıma veya bahçeciliğe ait portatif olmayan püskürtücüler	1.070	369	8.281	3.467	2.106
6	8432.42	Gübre dağıtıcıları (püskürtücüler ve gübre serpmeye makineleri hariç)	239	290	306	507	1.684
7	8434.10	Süt Sağma Makineleri	772	1.142	1.485	2.110	1.505
8	8701.94	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); 75 kW < motor gücü <= 130 kW	782	1.973	1.801	743	1.483
9	8432.10	Pulluklar	252	290	416	580	862
10	8432.31	Toprağı sürmeden doğrudan ekim ve dikim yapan makinalar	165	96	103	37	853
Toplam			12.729	20.870	22.276	28.982	46.032

Bölgeler itibarıyla bakıldığında, Rusya'nın tarım makineleri ithalatında Moskova şehri ve Moskova Bölgesinin %40'a yaklaşan bir payla ön plana çıktığı görülmektedir. Federal Bölgeler itibarıyla ise ithalatın %60'ı Merkezi Federal Bölgesinden, %10'luk bölümü Kuzeybatı Federal Bölgesinden, %9'luk kısmı ise Güney Federal Bölgesinden gerçekleştirilmektedir. 2021 yılı sonu itibarıyla Rusya'nın ülkemizden gerçekleştirdiği sektör ithalatının, yarıdan fazla payla Güney Federal Bölgesinde yoğunlaştığı görülmektedir.

Rusya tarafından tarım makinelerinde katma değer vergisi, bazı istisnai durumlar haricinde %20 oranında uygulanmaktadır. İthal ürünler ise %0, %5 ila %10 arasında değişen oranlarda gümrük vergisine tabi tutulmaktadır. Rusya tarafından uygulanmakta olan tüm gümrük ve katma değer vergisi oranlarına <https://www.alta.ru/tnved/> ve <https://www.alta.ru/taksa-online> bağlantı adreslerinden ulaşabilmektedir.

V. GENEL GÖRÜNÜM VE DEĞERLENDİRME

“Tebiz Grup” danışmanlık firmasına⁹ göre 2021 yılında Rusya'da tarım makineleri pazarı, ithalat (%33 artış) ve yerli üretim (+%25) nedeniyle keskin bir şekilde artmış ve 4,4 milyar doları aşan büyüklüğe ulaşmıştır. Pazarın genelinde ithal ürünlerin hakimiyeti görülmektedir (2021'de %75'ten fazlası, 2020'de ise %69'dan fazlası). 2021'de yerli üretim 530 bin adet ekipmanı aşmıştır. Öte yandan, Rus üreticiler, yıllar itibarıyla üretim kapasitelerini genişletse ve satışlarını artırsa da, tarım makinelerine yönelik yurt içi talebin kısa ve orta vadede yurt içi üretim ile karşılanamayacağı, dolayısıyla önümüzdeki dönemde de Rus tarım makineleri pazarında ithal ürünlerin önemini koruyacağı; bunlarla birlikte, yıllık 80 milyar dolara yaklaşan toplam küresel tarım makineleri ithalatında, %3,9'luk payıyla başlıca pazarlar arasında önemini korumakta olan Rusya'nın tarım makineleri ihracatçıları ülkeler için önemli bir pazar olacağı değerlendirilmektedir.

Rusya'nın 147 milyona yaklaşan nüfusuyla Avrupa'nın en büyük tüketici pazarlarından biri olması, Rus gıda endüstrisinin, işleme ve paketleme için modern teknolojiye yatırımı teşvik ederek uygun bir rekabet ortamında gelişmeye ve genişlemeye devam edecek olması ve artan tarımsal emtia fiyatlarının bu sektörlerde ilgili ekipman satışlarına yönelik yukarı yönlü baskı yapmasının ülke genelinde tarım makineleri sektörüne yönelik fırsatlar olarak değerlendirilmektedir.

Öte yandan, pazarın önündeki zorluklar olarak tarımsal ekipman satın almak için gereken kredilere zaman zaman uygulanan yüksek faiz oranları, ihracat kısıtlamaları, tarımsal üreticiler için sübvansiyonlarında zaman zaman azaltıma gidilmesi, sektörde yabancı yatırımlarda gerileme, Rus tarım işletmelerinin finansal istikrarsızlığı nedeniyle tarımsal ekipman için istikrarsız bir talep ve Şubat 2016'da uygulamaya konan ve üç yıldan eski tarım ekipmanları için engelleyici ücretler getiren bir "kullanım" ücreti sıralanmaktadır.

Uzmanlara göre, Rusya'da modernize edilmiş tarım makinelerine yönelik ciddi bir ihtiyacın olduğu vurgulanmakta ve en az üçte birlik bir bölümün yenilenmesi gerektiği ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

- Pulluklar, tırmıklar, kültivatörler, ekim makineleri ve gübre serpmeye makineleri dahil olmak üzere yem, sulama ve toprak hazırlama ekipmanları,
- Süt hayvancılığı, domuz ve kümes hayvanı üretimi için donatım; süt işleme ve hayvan yemi hazırlama ekipmanları,
- Sera teknolojileri dahil olmak üzere sebze üretimi için donatımı

alt sektörlerinin öne çıktığı görülmektedir.

⁹ https://tadviser.com/index.php/Company:Tebiz_Group

Diğer taraftan, son jeopolitik gelişmelerin ardından batı ülkeleri tarafından devreye alınan yaptırımlarla birlikte söz konusu ülkeler tarafından Rusya'ya yapılan tarım makineleri ve yedek parçaları teslimatının durduğu gözlemlenmektedir. Öte yandan, Rusya tarım makineleri ekipmanının önemli bir bölümünün üretimi için yabancı bileşenler ve sarf malzemelerine ihtiyaç duymaktadır. Bu durum karşısında yeni tedarik zincirleri ve paralel ithalatın hızlı bir şekilde kurulmaması halinde 2023 yılından itibaren tarım makineleri filosunun çağdaştırma konusunda sorunlar çıkacağı uzmanlar tarafından dile getirilmektedir.

Bu bağlamda, aralarında ülkemizin de yer aldığı Çin ve Hindistan ile Güney Amerika ülkelerinin bulunduğu grup alternatif olarak öne çıkmaktadır. Ancak bu noktada makinelerin gönderilmesinin yanında sorunsuz çalışması için koşulların (servis oluşturma, yedek parça sağlama vb.) organize edilmesinin gerektiği ifade edilmektedir.

Buradan hareketle Rusya'ya yönelik sektör ihracatımızın, pandemi sürecinde ertelenen talep, artan emtia fiyatları ve üçüncü ülke menşeli ürün arzının azalması ve gelişen sektörel dinamikler çerçevesinde kısa vadede 100 milyon dolarlık seviyeyi kolaylıkla aşacağı değerlendirilmektedir. Söz konusu ihracat hedefine ulaşma adına;

- Tarım makinaları sektöründe faaliyet gösteren firmalarımızın, ihracata yönelik devlet yardımlarından da yararlanarak Rusya'da doğrudan pazarlama stratejisini uygulayabileceği,
- Rusya'da şirket açma imkanı olmayan firmalarımızın ise, Rus pazarını bilen ve Rusça'ya hakim yetkili temsilci/danışman ya da distribütör kullanımını esas alan bir pazara giriş stratejisi benimsemesi ve istihdam politikalarını buna göre düzenleyerek Rus coğrafyasını ve Rusça bilen personel istihdam etmesi önem arz ettiği,
- Firmalarımızın; başta internet sayfaları olmak üzere, Rus pazarına özel Rusça çalışmalar yapmaları, tanıtım materyalleri ile ürün broşürlerini Rusça hazırlamalarının elzem görüldüğü,
- Firmalarımızın işbu bilgi notunun ekinde yer verilen fuarlara aktif olarak katılmalarının, gerek Rus pazarına ilişkin güncel durumun yerinde incelenmesi, gerekse müşteri bulunması noktasında gerekli olduğu,

değerlendirilmektedir.

YARARLI BİLGİ VE ADRESLER

A. TARIM MAKİNELERİ ALANINDA FAALİYET GÖSTEREN BİRLİKLER

Tarım Makineleri Bayileri Derneği "ASHOD"

Başkan : REPNIKOV Pavel Nikolayeviç
Adres: Moskova, Pyatıy Monetçikovskiy per 20.
Tel: +7 (499) 840-333-4
Mail: acxod@acxod.ru
Web: <https://acxod.ru/>

Rusya Özel Makine ve Ekipman Üreticileri Birliği "ROSSPETSMAŞ"

Başkan : BABKİN Konstantin Anatolyeviç
Adres: Moskova, Osenniy Bulvar 23 Cad.
Tel: +7(495) 781-37-56
Mail: info@rosspetsmash.ru
Web: <https://rosspetsmash.ru/>

Tarım Makinaları ve Teknolojileri Test Uzmanları Birliği

Başkan :MASLOVSKIY Vitaliy İvanoviç
Adres: Novokubansk-3, Kutuzov 5 Cad.
Tel: 8(86195) 3-60-63
Mail: kubmis@yandex.ru
Web: <http://www.aist-agro.ru/>

B. SEKTÖRE YÖNELİK DÜZENLENEN FUARLAR

AGROSALON <https://agrosalon.ru/>

IDMA RUSSIA <http://www.idmarussia.com/>

YUGAGRO <https://yugagro.org/ru>

AGROVOLGA <https://www.agrovolga.org/>

C. TARIM MAKİNELERİNE YÖNELİK DERGİ VE YAYINLAR

NSH <https://www.nsh.ru/>

AVTOSİLA <https://autosila24.ru/>

AGROREPORT <https://agroreport.ru/>

AGROJURNAL <https://www.agrojour.ru/>

AGROİNVESTOR <https://www.agroinvestor.ru/>

AGROBİZNES <https://www.agbz.ru/>

Ek: Esas Alınan Tarife Pozisyonları Kodları

No	G'TİP	Ürün Adı	No	G'TİP	Ürün Adı
1	843680	Tarla ve Bahçe Tarımına, Ormancılığa ve Arıcılığa Mahsus Makina ve Cihazlar	23	843221	Diskli Tırmıklar (Diskorolar)
2	843290	Tarla ve Bahçe Tarımında veya Ormancılıkta Kullanılan Makina ve Cihazlar ile Çimenlikler ve Spor Sahaları İçin Silindirlerin Aksam ve Parçaları	24	843360	Yumurtaları, Meyveleri ve Tarım Ürünlerini Ağırlık ve Büyüklüklerine Göre Ayırma ve Temizleme Makinaları ve Cihazları
3	870193	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); 37 kW < motor gücü <= 75 kW	25	843242	Gübre dağıtıcıları (püskürtücüler ve gübre serpm makineleri hariç)
4	843390	Çim Biçme, Hasat ve Harman, Ot ve Saman ve Tarım Ürünlerini Ayırma ve Temizleme Makinalarına Ait Aksam ve Parçalar	26	842441	Tarım veya bahçecilikte sıvı veya toz halindeki maddeleri püskürtmeye yarayan portatif cihazlar
5	843359	Silaj Makinası ve Diğer Hasat Makina ve Cihazları	27	843280	Çimenlikler ve Spor Sahaları İçin Silindirler; Taş Parçalarını Sökme, Toplama Makinaları ve Diğer Makina ve Cihazlar.
6	870195	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); motor gücü > 130 kW	28	843210	Pulluklar
7	842482	Tarıma veya bahçeciliğe ait diğer cihazlar	29	871620	Tarımda Kullanılmaya Mahsus Kendinden Yükleme veya Boşaltmalı Römork ve Yarı Römorklar
8	843420	Sütçülükte Kullanılan Makine ve Cihazlar	30	870110	Motokültörler
9	870194	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); 75 kW < motor gücü <= 130 kW	31	843353	Kök ve Yumru Sökme Makineleri
10	843351	Kombine Biçerdöverler	32	870191	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); motor gücü <= 18 kW
11	843629	Kümes Hayvancılığına Mahsus Makina ve Cihazlar	33	843330	Ot Hazırlama Makina ve Cihazları
12	843229	Tırmıklar, Skarifikatörler, Kültivatörler, Zararlı Otları Ayıklayan Makinalar, Çapa Makinaları	34	843621	Civciv Çıkartma ve Büyütme Makina ve Cihazları
13	843231	Toprağı sürmeden doğrudan ekim ve dikim yapan makinalar	35	870192	Traktörler (8709 pozisyonuna giren traktörler hariç); 18 kW < motor gücü <= 37 kW
14	843352	Sap Döver Harman Makinaları ve Diğer Harman Makina ve Cihazları	36	843490	Süt Sağma Makinaları ve Sütçülükte Kullanılan Makina ve Cihazların Aksam ve Parçaları
15	843311	Çim Biçme Makina ve Cihazları (Yatay Bir Zemin Üzerinde Dönen Kesici Tertibatlı Olanlar)	37	843241	Tarla ve bahçe tarımı veya ormancılık için hayvan gübresi dağıtıcıları
16	842449	Tarıma veya bahçeciliğe ait portatif olmayan püskürtücüler	38	820190	Ziraatte, Bahçivanlıkta veya Ormancılıkta Kullanılmaya Mahsus Diğer El Aletleri
17	843239	Ekim ve dikim makinaları (toprağı sürmeden doğrudan ekim ve dikim yapan makinalar HARIÇ)	39	843691	Kümes Hayvancılığı veya Civciv Çıkartma ve Büyütme Makina ve Cihazlarının Aksam ve Parçaları
18	843320	Çayır Biçme Makinaları (Traktörlere Monte Edilen Parmaklı Biçme Makinaları Dahil)	40	843319	Çim Biçme Makina ve Cihazları (Diğerleri)
19	843340	Ot ve Saman Balyalama Makina ve Cihazları	41	842481	Tarım veya Bahçecilik İçin Sıvı veya Toz Halindeki Maddeleri Püskürtmeye, Dağıtmaya veya Pülverize Etmeye Mahsus Mekanik Cihazlar.
20	843610	Hayvan Yemlerini Hazırlamaya Mahsus Makine ve Cihazlar	42	843230	Ekim ve Dikim Makinaları
21	843410	Süt Sağma Makineleri	43	843240	Gübreleme Makinaları ve Cihazları
22	843699	Tarla ve Bahçe Tarımına, Ormancılığa, Hayvan Yemlerini Hazırlamaya ve Arıcılığa Mahsus Makina ve Cihazlara Ait Aksam ve Parçalar			